

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Subsidie isolatiemaatregelen lokale aanpak Nationaal Isolatie Programma (NIP)

Datum:

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. de op 21 november 2023 vastgestelde subsidieregeling verduurzaming woningen lage energielabels (subsidie VWLE Wijchen) voor de inwerkingtredingsdatum 1 januari 2024 in te trekken;
2. de nieuwe Subsidieregeling verduurzaming woningen lage energielabels (Subsidieregeling VWLE 2024) vast te stellen;
3. de regeling aan de raad voor te leggen ter vaststelling van het subsidieplafond.

Aanleiding

Landelijk is het Nationale Isolatie Programma (NIP) vastgesteld met als doel woningen met een slechte isolatiestaat te verduurzamen. Een van de actielijnen uit dit programma is de Lokale Aanpak. Hierbij faciliteert en subsidieert de gemeente eigenaren van slecht geïsoleerde woningen met een waarde onder of gelijk aan de gemiddelde WOZ waarde (€ 362.000 in 2022) in de gemeente met de verduurzaming van hun woning. Wij ontvangen hiervoor een bedrag van € 658.216 vanuit het Rijk. Hiervoor moeten tenminste 361 woningen die aan de voorwaarden voldoen verduurzaamd worden voor 1 januari 2027.

Recent zijn er vanuit het Rijk meer gelden per woning ter beschikking gesteld waardoor de op 21 november 2023 door uw college vastgestelde Subsidieregeling VWLE Wijchen kan worden gewijzigd. De inwerkingtredingsdatum daarvan zou 1 januari 2024 zijn. De vaststelling van de Subsidieregeling VWLE 2024 Wijchen maakt het verlenen van een hoger subsidiebedrag mogelijk.

Ontzorging

Het geld wordt ingezet voor het opzetten van een ontzorgingsaanpak voor woningeigenaren. Wij hebben daarbij gekozen voor een bredere doelgroep dan enkel de huishoudens die gebruik kunnen maken van de subsidie van het Rijk. Daarbij worden alle woningeigenaren die niet in een VvE of monument wonen benaderd. Voor die laatste doelgroepen worden aparte aanpakken opgezet. De ontzorgingsaanpak houdt in dat woningeigenaren gebruik kunnen maken van de volgende gratis diensten:

- Advies over welke maatregelen zij kunnen nemen om hun woning te verduurzamen, dit kan digitaal of via een huisbezoek
- Hulp bij vergelijking van offertes
- Het ontvangen van offertes van geselecteerde aanbieders en begeleiding bij het gehele proces tot en met de uitvoering
- Advies over het aanvragen van subsidies
- Ondersteuning van Doe-'t-zelvers (op termijn)

Woningeigenaren kunnen tegen vergoeding ook gebruik maken van een dienst die subsidies voor hen aanvraagt en een aangesloten financieel adviseur.

Wijkgericht

Deze aanpak gaan we wijkgericht inzetten. Dat wil zeggen dat we niet heel Wijchen tegelijk aanschrijven, maar de aanpak steeds op andere wijken/kernen toepassen. Daarmee kunnen we de aanpak aanpassen aan de lokale situatie, door bijvoorbeeld samen te werken met leefbaarheidsgroepen of bewonersinitiatieven. We starten in de wijken Homberg en Diepvoorde.

Subsidie

Woningeigenaren die aan de voorwaarden vanuit het Rijk voldoen kunnen een extra subsidie aanvragen bij de gemeente. Die subsidie bedraagt maximaal 1600 euro en wordt eenmaal per adres verstrekt. De subsidieregeling is te vinden in bijlage 2.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
02-03-2023	Z/22/101378 Vastellen Warmteplan en Transitievisie Warmte
21-11-2023	Z/23/142182 Subsidie isolatiemaatregelen lokale aanpak Nationaal Isolatie Programma (NIP)

Gewenst resultaat

Tenminste 361 verduurzaamde woningen in Wijchen die gebruik hebben gemaakt van de subsidieregeling isolatiemaatregelen voor 1 januari 2027.

Argumenten*1.1 De wijkaanpak isolatie sluit aan bij het Warmteplan*

Actielijn 1 uit het Warmteplan Wijchen is de focus op ontzorging. In het warmteplan wordt gesteld dat er bij inwoners behoefte is aan maatwerkadvies en hulp bij subsidie en financiering. De voorgestelde wijkaanpak isolatie sluit hier naadloos bij aan.

1.2 Het draagt bij aan het verminderen van energiearmoede

De subsidieregeling is bedoeld voor woningen met een lager dan gemiddelde WOZ-waarde die nu nog slecht geïsoleerd zijn. Deze woningeigenaren zijn door de slechte isolatiewaarde eerder vatbaar voor energiearmoede. Daarnaast wonen er in dergelijke woningen vaak mensen met een kleinere beurs.

Bij de keuze van de startwijken is ook gekeken naar in welke wijken veel energiearmoede voorkomt. Diepvoorde en Homberg kennen beide relatief veel energiearmoede in vergelijking met andere wijken en kernen in Wijchen.

1.3 Er zijn middelen beschikbaar

Het budget wat nodig is voor deze aanpak komt vanuit twee langjarige subsidies die wij vanuit het Rijk ontvangen hebben. Het kost ons als gemeente dus geen extra middelen.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Niet iedereen kan gebruik maken van deze regeling

We gaan niet meteen in heel Wijchen aan de slag, maar gaan wijk voor wijk de hele gemeente af. Daarmee kan niet iedereen meteen van het ontzorgingsaanbod gebruik maken. We doen dit om lokaal maatwerk te kunnen leveren en omdat het qua capaciteit en middelen niet mogelijk is om ineens geheel Wijchen te bedienen.

De subsidieregeling is alleen beschikbaar voor een beperkte doelgroep. Dit heeft te maken met de voorwaarden die het Rijk stelt aan de subsidie die zij ons verstrekt heeft. De subsidieregeling richt zich op extra ondersteuning voor eigenaren met de slechtst geïsoleerde woningen, die vaak ook een wat kleinere beurs hebben. Andere doelgroepen kunnen ook gebruik maken van landelijke subsidieregelingen die er zijn, zoals de ISDE subsidie. Voor VvE's en monumenten worden aparte aanpakken opgezet.

1.2 Het animo kan groter zijn dan de middelen die we vanuit het Nationaal Isolatie Programma hebben ontvangen

Het Rijk heeft budget beschikbaar gesteld voor 361 woningen. Er is gekozen om de ontzorgingsaanpak open te stellen voor bijna alle woningeigenaren binnen de wijk. De verwachting is dan ook dat er meer dan 361 eigenaren van deze aanpak gebruik zullen maken, hiervoor zijn extra middelen gereserveerd.

Het is mogelijk dat er binnen de twee wijken waarmee we starten al meer woningeigenaren een aanvraag indienen en recht hebben op subsidie dan dat er budget is. In de subsidieregeling is bepaald dat de Raad een subsidieplafond zal vaststellen. Dit plafond kan dus niet overschreden worden en aanvragen die worden ontvangen nadat het subsidieplafond is bereikt, worden geweigerd. We kunnen dan mogelijk extra subsidie bij het Rijk aanvragen of alternatieve middelen beschikbaar stellen en voorstellen een nieuw plafond vast te stellen.

Financiële gevolgen

De kosten voor deze subsidieregeling worden gedekt uit de Specifieke Uitkering (SPUK) die wij vanuit het Rijk hebben ontvangen. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 1830 per woning voor 361 woningen. In het totaal een bedrag van € 658.216. Dit bedrag moet voor 1 januari 2027 uitgegeven worden. Daarbij wordt € 1600 per woning als subsidie verstrekt en € 230 gebruikt om de ontzorgingsaanpak te bekostigen. Het gaat om een langlopende regeling waarbij we elk jaar opnieuw geld kunnen aanvragen voor een door het Rijk vastgesteld aantal woningen. Omdat de bedragen en de aantallen al een aantal keer veranderd zijn, zijn de exacte bedragen hier niet opgenomen.

Omdat de ontzorgingsaanpak beschikbaar is voor een bredere doelgroep dan enkel de woningeigenaren waarvoor we vanuit het Rijk geld hebben ontvangen is er jaarlijks € 80.000 gereserveerd voor deze aanpak vanuit de CDOKE gelden die we eerder van het Rijk hebben ontvangen. Deze groep woningeigenaren kunnen dus wel gebruik maken van de diensten uit het ontzorgingsaanbod, maar komen niet in aanmerking voor subsidie.

Communicatie

De bewoners in de betreffende wijken ontvangen in ieder geval een brief om hen te informeren over het project. Welke communicatiemiddelen er verder ingezet worden zal per wijk/kern bekeken worden. De Subsidieregeling VWLE Wijchen zal bekend worden gemaakt middels een publicatie.

Inwonersparticipatie

Door de gemeente wijk voor wijk af te gaan met deze aanpak is het mogelijk om de aanpak aan te passen op de lokale situatie en initiatieven in wijken of kernen bij de uitvoering van de aanpak te betrekken. Hoe die betrokkenheid er precies uit gaat zien zal per wijk verschillen. De verwachting is dat wijkinitiatieven of leefbaarheidsgroepen vooral een rol zullen spelen op het gebied van communicatie.

Uitvoering of Vervolgstappen

Op korte termijn ontvangen de woningeigenaren in Diepvoorde en Homberg een brief over de aanpak. In deze brief staat een code waarmee ze op een persoonlijke pagina van een digitaal portaal kunnen inloggen. Op deze pagina staan de reeds bekende gegevens van hun woning en kunnen de verschillende diensten aangevraagd worden. Inwoners kunnen ook telefonisch contact opnemen om gebruik te maken van de diensten. Afhankelijk van de behoefte in de wijk worden er ook inloopsprekuren ingezet.

In Druten doen we een pilot met het ondersteunen van inwoners die zelf de isolatiemaatregelen willen aanbrengen. Als deze pilot slaagt zullen we deze werkwijze ook in Wijchen toepassen. Omdat we verwachten deze werkwijze ook in Wijchen toe te passen is in de regeling de mogelijkheid voor het aanvragen van subsidie voor doe-het-zelf isolatie al opgenomen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Raadsvoorstel vaststelling subsidieplafond
2. Subsidieregeling verduurzaming woningen lage energielabels (Subsidieregeling VWLE Wijchen 2024)